

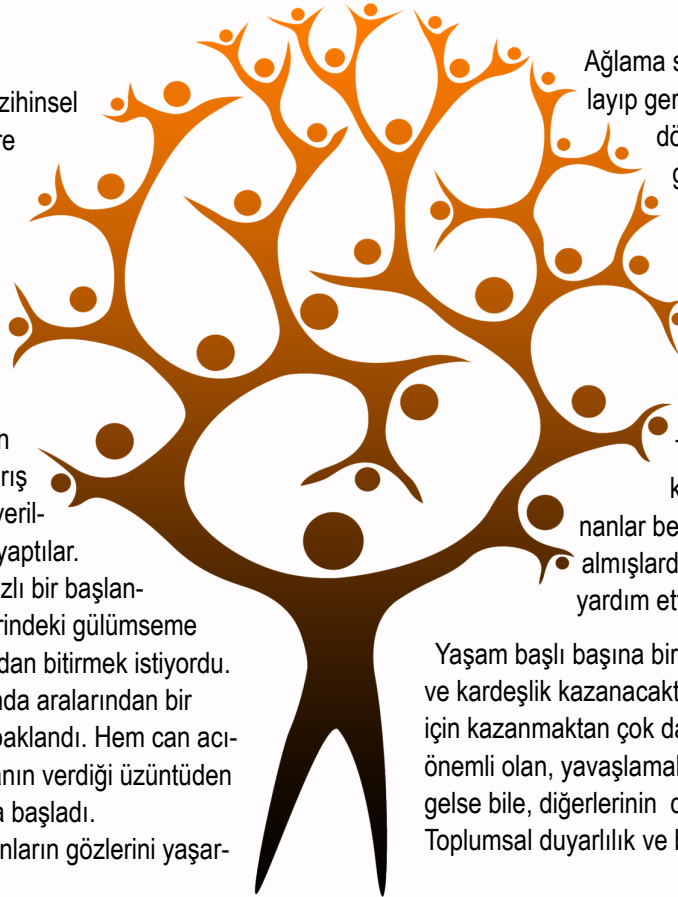
Bülten

Yardımlaşma & Paylaşma

Zaman zaman gazetede okuduğumuz, TV de izlediğimiz ya da şahit olduğumuz olayları eşimizle dostumuzla konuşuruz. Bu konuşmalarda üzülür veya sevinir ya da bu konuda herhangi bir görüş bildiririz. Hatta entelektüel yönümüzü kullanarak çok soyut çıkarımlarda da bulunabiliriz. Aradan geçen zaman içinde o an için çok önemli olan olayları unutup, başka şeyler üzerinde yoğunlaşırız. Bu süreç böyle devam eder gider. Ta ki konuşup tartıştığımız olaylar bizim karşımıza somut düzeyde çıkıp, bizim hayatımızı etkiler hale gelene kadar... İşte o zaman bakış açımız değişir, biz başkalarından duyarlılık ve yaşadığımız sıkıntının çözümüne yardımcı olacak somut bir hareket bekler duruma geliriz. İşte toplumsal duyarlılık veya bilinç denen şey, ancak bu aşamada devreye girmektedir. Oysa biz Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Birimi olarak, öğrencilerimizin bu bilinci kendileri için her şey yolunda iken öğrenmeleri gerektiğine inanıyoruz. Bu nedenle, ikinci bültenimizin konusunu “Yardımlaşma ve Paylaşma” olarak seçtik.

Herkesin Kazanmasını Sağlamak Çok Mu Zor?

“1976 yılında Seattle Özel Olimpiyatları’nda yaklaşık 9 zihinsel ve bedensel özürlü 100 metre yarış için başlama çizgisine dizildiler. İçlerinde özel bastonu ile neredeyse normal yürüyüş hızında bile yürüyemeyen katılımcılar vardı. Başlangıç işareti alışık olduğu üzere silah atışı ile yapılmamış, bir piyanonun tuşuna basılmak itibarıyla yarış başlamıştı. Başlama işareti verildiğinde hepsi birlikte hamle yaptılar. Bu da alışık olduğu gibi hızlı bir başlangıç değildi. Ama hepsi yüzlerindeki gülümseme ile yarış kazanmak, en azından bitirmek istiyordu. Daha bu zorlu savaşın başında aralarından bir tanesi tökezleyerek yere kapaklandı. Hem can acısından hem de geride kalmanın verdiği üzüntüden avazı çıktığı kadar ağlamaya başladı. İşte o an tribündeki tüm insanların gözlerini yaşartan bir olay yaşandı.

Ağlama sesini duyan diğer 8 yarışmacı yavaşlayıp geriye baktılar. Sonra hep birlikte geriye dönüp yerdeki arkadaşlarının yanına geldiler. İçlerinden down sendromlu olan bir kız eğilip onu yanağından öptü. “Bu onun daha iyi olmasını sağlar.” Dedi ve ayağa kaldırdı. Sonra dokuzu birden kolkola girerek bitiş çizgisine doğru hep birlikte yürüdüler.

Tribündeki herkes elleri acıyana kadar alkışladılar. O gün orada bulunanlar belki de hayatlarının en güzel dersini almışlardı. Onlar başkasının kazanmasına yardım ettiler ve herkes kazandı...

Yaşam başlı başına bir mücadele ve yarıştır. Bu yarış sevgi ve kardeşlik kazanacaktır. Hayatta önemli olan şey, kendimiz için kazanmaktan çok daha ötede olan birşeydir. Bu hayatta önemli olan, yavaşlamak ve rotanızı değiştirmek anlamına gelse bile, diğerlerinin de kazanması için yardım etmektir. Toplumsal duyarlılık ve bilinç bu şekilde gelişir.

Toplumsal Duyarlılık Nedir?

İnsanın, çevresindeki olaylarla ilgili olabilmesi için öncelikle çevresinde bir sorun olduğunu algılaması gerekmektedir. Yardım ihtiyacı olan birine bazı insanların hemen yardım ederken, bazılarının seyretmesi, bazılarının ise hiç bakmadan geçmesi buradan kaynaklanmaktadır.

Toplumsal duyarlılık veya bilinç, yaşadığımız dünyayla ve yaşadığımız olaylarla ilişki kurmak ve bu konuda sorumluluk almaktır. Bir kişinin sosyal sorumluluk içeren davranışlarda bulunması için, başkalarının ihtiyacını, hedeflerini anlaması ve buna uygun davranışları üretmesi gerekmektedir. Toplumsal gelişmelere verilen uygun bir tepki de toplumsal bilinç içeren bir davranıştır. Bu tür davranışlarda önemli olan büyük ya da küçük bir topluluğa hizmet etmekten çok, destek olunan amaca ne ölçüde hizmet edilebildiğidir.

Toplumsal Duyarlılık Neden Gereklidir?

Toplumsal bir varlık olan insan, çevresine karşı duyarlı olmak durumundadır. Tıpkı Ernest Hemingway'in Çanlar Kimin İçin Çalıyor adlı eserinde ifade ettiği gibi "birbirinden kopuk bir ada değildir insanoğlu", birine zarar veren bir olay, diğerlerini de etkiler. Suyu attığımız minicik bir taşın etkisinin halka halka yayılarak genişlemesi gibi, pozitif veya negatif etki yaratan sosyal hareketler de dalgalar halinde büyüyerek yaygınlaşır ve bizi bir şekilde etkiler. Yaşadığımız dünyaya, çevremize karşı ne kadar duyarlıysak, bu duyarlılık olumlu veya olumsuz olarak bize geri dönecektir. Örneğin, çocuklarımıza otobüste, trende vb. yerlerde yaşlılara, güçsüzlere, ihtiyacı olanlara öncelik duyarlılığını kazandıraramıyşsak, gelecekte ihtiyacımız olan anlarda o dönemin çocukları da bizlere anlayışlı davranmayacaklardır. Çünkü onları biz yetiştiriyoruz ve onlar bizim ürünlerimiz... Bu nedenle iş iştenden geçtikten sonra çevremizden duyarlılık beklemek gerçekçi değildir. Önemli olan, gerekli duyarlılığı yerinde ve zamanında gösterebilmektir.

Özellikle yaşadığımız çağda toplumsal duyarlılık daha da fazla önem kazanmaktadır. Erich Fromm'a (1996) göre sanayileşen toplumlarda, ekonomik gelişmeyle birlikte insanların bireyselleşmesi ve sonucunda insanın yalnızlığa itilmesi gerçeğiyle karşı karşıya kalmaktayız. Bu bireyselleşme ve yalnızlaşma, duygusal körlüğe neden olmakta ve insanı kendisine ve yaşadığı topluma yabancılaştırmaktadır. Bu yabancılaşma, insan yaşamına anlam veren önemli bir boyutun ortadan kalkmasına neden olmakta ve de toplumun çözülmesine dair riskleri beraberinde getirmektedir.

Sağlıklı insanlar yetiştirebilmemiz için gelişen ekonominin yanında insani değerleri de ön planda tutan, insanı makine gibi görmeyen, insana değer veren sosyal yapıyı da geliştirmemiz gerekmektedir. Ancak bireyler bulundukları toplum için üretirler, emek harcarsa, yaşadıkları topluma aidiyet hissini yaşarlar ve kendilerini güvende hissederler.

Toplumsal Duyarlılığın Kazanılması

"Toplumsal Duyarlılık" Okulumuzda Nasıl İşleniyor?

Toplumsal bilince yönelik davranış becerilerini kazanmak ve kazandırmak, uzun ve emek isteyen bir süreçtir. İnsanın bunu öğrenmesi ve uygulaması kolay değildir. Bireylerin bu duyarlılığı geliştirmesinden, başta bireyin içinde bulunduğu aile, arkadaş, okul olmak üzere toplum olarak sorumluyuz. Her bireyin kendi sınırları ölçüsünde bulunduğu ortamın gelişimini etkileme potansiyeli ve sorumluluğu vardır. (Yılmaz, 2002, sayfa 30.)

Yardımlaşma ve paylaşma, toplum hizmeti-toplumsal duyarlılık, Gelişim Koleji'nde akademik ve sosyal programın önemli bir parçasıdır. Öğretmenler çeşitli çalışmalarla öğrencileri toplum hizmetlerine katılım için cesaretlendirirler. Amacımız, öğrencilerimize küçük yaştan toplum bilincini aşılacak ve toplumsal ihtiyaçların farkındalığını sağlamaktır. Her öğretim yılında, sınıf seviyelerinde farklı toplum hizmeti çalışmaları yapılır.

Toplum hizmeti çalışmalarında yapılan yardımlar önemli olmakla beraber asıl hedefimiz öğrencilerimize bu süreci yaşatmak; onların topluma hizmet konusunda düşünmelerini, ihtiyaçları tespit etmelerini, plan yapmalarını ve yaratıcılıklarını kullanarak kaynak yaratmalarını sağlamaktır. Hizmet sadece maddi anlamda değil, öğrencilerin emekleri ve çabaları ile gerçekleşen birçok çalışma ile de yapılır.

Lise Öğrencilerimizin elleri çocuklara ışık tuttu ve renk verdi. 19 Kasım 2016 tarihinde lise öğrencilerimiz Ege Üniversitesi Çocuk Hastanesi Kök Hücre Nakli servisindeydi. Duvarlara resimler çizip, rengarenk boyadılar. Çocukların hayatlarına bir parça renk katmaya çalıştılar.

İnsanlar, birbirlerine yardımdan el çektikleri gün, insanlık yok olur, karşılıklı dayanışma olmazsa, toplumlar olmaz. Paylaştıkça yaşanacak bir yer olur dünya.

DÜNYAYI TURUNCUYA BOYAYALIM: KADINA VE KIZ ÇOCUKLARINA YÖNELİK ŞİDDET SON BULSUN!

25 Kasım 1960 Dominik Cumhuriyetinde,Trojillo Diktatörlüğü'ne karşı direnişi sergileyen Mirabel Kardeşlerin,cezaevinde bulunan eşlerini ziyaret ettikten sonra tecavüz edilerek öldürülmelerinin tarihidir.Bu olayın ardından tüm dünyada kadına yönelik şiddete karşı kampanyalar düzenlenmiş,1981 yılında da Kolombiya 'nın başkenti Bogota'da toplanan 1.Latin Amerika ve Karayip Kadınlar Kongresi'n-de Mirabel kardeşlerin öldürüldüğü gün olan 25 Kasım 'Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslar Arası Dayanışma Günü' olarak ilan edilmiştir.Bu kararı benimseyen Birleşmiş Milletlerin 1999'daki kararı ile her yıl 25 Kasım tarihi 'kadına yönelik şiddete karşı uluslararası dayanışma günü' olarak anılmaktadır.

Bizde Gelişim Koleji olarak;Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin kadına karşı şiddete son vermek için tüm dünyayı bir araya getirmeyi hedeflediği UNITE kampanyasına destek olduk...

Gelişim Koleji olarak ; KİTVAK'ın 3.büyük projesi olan hasta ve hasta yakınları konuk evi yapımına destek olmak amacıyla bir Yeni Yıl Kermesi gerçekleştirdik.

Kazandırmak İçin Neler Yapılabilir

Anne babaların toplumsal olaylara, diğer insanlara, çevreye duyarlılığı ile çocukların duyarlılığı arasında doğrudan bir ilişki vardır. Bu nedenle ailelerin toplumsal duyarlılık ile ilgili olarak çocuklara model olmaları çok önemlidir. Çocuk, ailesinde topluma katkısı, hayatının doğal bir parçası olarak görürse, kendisi de bir şeyler üretmek için istek duyar. Shapiro (1997) ailelerin çocuklarda daha empatik, daha duyarlı davranışlar geliştirmelerini sağlamak amacıyla şu yöntemleri öneriyor:

·Çocuklarınızdan Beklediğiniz Sorumlu ve Düşünceli Davranış Çıtasını Yükseltin: Shapiro, Öncelikle ailelerin çocuklardan bekledikleri sorumlu davranış çıtasının yükseltilmesi gerektiğini savunuyor. Aile kurallarının açık ve tutarlı bir şekilde ortaya konulmasını ve de sorumlu davranışın bu kurallar içinde yer almasının önemini vurguluyor. Çocuğun ev ortamında yaşına uygun sorumluluklar alması gerektiğini belirtiyor. Çünkü çocuktaki empatik anlayış, öncelikle en yakınlarına empati kurarak gelişiyor. Çocuğa verilen sorumluluklar yaşla birlikte değişen, gelişen şekilde ele alınmalıdır.

·Çocuklarınıza İyilik Etme Fırsatı Verin: Shapiro'ya göre empati geliştirmenin en iyi yolu rastgele "iyilik etme davranışlarını" uygulamaktır. Başkalarına iyilik yapmayı aile projesi haline getirmeye hemen bugün başlanmasını, boş bir defter satın alınmasını ve ailede herkesin bu deftere o gün yaptığı bir iyiliği kaydetmesini öneriyor. İyilik yapmanın alışkanlık haline geldiği zaman, çocuklarınızın daha yardımsever olacağını belirtiyor.

·Çocuklarınızın Bir Toplum Hizmetine Katılmalarını Sağlayın: Aile bireylerinin çeşitli şekillerde projelere katılarak başkalarına yardım etmesi, hem çocuklarınızın topluma karşı daha duyarlı olmasını, hem de sosyal becerilerinin daha da gelişmesini sağlayacaktır. Mümkün olduğunca bu çalışmalara çocuğunuzla beraber katılın. Eğitim Gönüllüleri Vakfı, Çağdaş Yaşamı Destekleme Vakfı, Doğal Hayatı Koruma Derneği, TEMA çocuğunuzla birlikte katılabileceğiniz çeşitli toplumsal hizmet çalışmaları düzenleyen kurumlardan bazılarıdır.

·Çocuklarınızla Başkalarının Yaşantılarına, Sıkıntılarına Dair

Konuşun: Sizin başka insanların, toplumların sıkıntılarına önem vermeniz ve bunu tartışma konusu olarak gündeme getirmeniz, hem çocuğunuzun duyarlılığını artıracak, hem de çocuğunuzun bakış açısını, bilgi düzeyini, ifade yeteneğini geliştirecektir. Haberleri beraber seyredip, orada karşınıza çıkan toplumsal olayları irdeleyen bir konu üzerinde tartışabilirsiniz.

Örneğin, çocuğunuzla Güney Afrika'daki kıtlığı konuşabilirsiniz. Oradaki insanların bir günü nasıl geçiyor, güncel sıkıntıları neler ve o insanlar için neler yapılabilir, bunun üzerinde birlikte düşünebilirsiniz. Ya da çevrenizde sıkıntılarına şahit olduğunuz insanlara dair konuşabilirsiniz. Doğu bölgelerimizde yaşayan insanların kış mevsiminde yaşadıklarına, onların hayatlarına dair konuşabilir ve orada yaşayan insanların hayat şartlarını iyileştirebilmek için neler yapılabileceği konusunda tartışmalar yapabilirsiniz. Daha küçük çocuklarda “şimdi havalar soğudu acaba kuşlar nasıl yiyecek bulur” gibi konuşmalar da çocuklarda empatiyi geliştirir. Bu tür konuşmalar çocuğunuzun bakış açısını ve de hayata dair düşüncelerini etkiler. Çocuklarımız, hayatı sadece bizlerin yaşadığı açıdan değil, çok farklı yaşamsal deneyimlerden oluştuğunu bilerek yaşarlarsa, toplumsal duyarlılıkları daha da gelişebilir.

Bireylerin toplumsal duyarlılıklarının gelişebilmesinde okul, aile ve çevrenin etkilerini de göz ardı etmemeliyiz. Birey, karşısındakinin durumunu anladığı için sıkıntıyı gidermek yani kendisini rahatlatmak için o kişiye yardımda bulunabileceği gibi; sıkıntıda-ki kişiyi rahatlatmak amacıyla da ona yardım edebilir. Ailelerin çocuklarına empatik bakış açısı kazandırabilmeleri için ondan bekledikleri sorumlu davranış yapısını uygun düzeyde belirlemeleri gerekmektedir. Çocuğun gerek aile içerisinde, gerekse yakın çevrede iyilik yapması ve sorumluluk alması desteklenmeli, onun fark ettiği sorunlar mutlaka dikkate alınmalıdır. Çocukların toplum hizmetine katılması teşvik edilmelidir. Bunun için ailelerin izni, yönlendirmesi ve desteği büyük önem arz etmektedir. Çocuğun bilinçlenmesi, onun çevresindeki-diğer ülkelerdeki açlık, hastalıklar, doğal felaketler, insan hakkı ihlallerini bilmesi, yoksulların sıkıntılarını anlaması ile de yakından ilgilidir. Böylece toplumsal empatisi de gelişebilecektir.

*“Hayat, paylaşmaktır.
Paylaştığın senindir.
Biriktirdiğin değil...”*

Kaynakça

- Fromm, Erich, Sağlıklı Toplum. Panel Yayınevi, İstanbul, 1996.
- Mitchell, Samuel. Reforming Educators. Teachers, Experts and Advocates, Greenwood Publishing Group, Inc, USA, 1998.
- Yılmaz, Hasan, Öğretmenim Lütfen Bu Kitabı Okur musun!..., Çizgi kitabevi. Konya, 2002

*İnsan olmak demek, birlikte olmak
demek, birlikte yürümek, elini uzatmak
demek. Eğer kendini yalnız hissetmek
istemiyorsan, kimseyi yalnız bırakma!*

www.gelisim.k12.tr